

Protokół

z czternastego posiedzenia grupy roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w dniu 18 kwietnia 2023 r.

W dniu 18 kwietnia 2023 r. odbyło się czternaste posiedzenie grupy roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Spotkanie odbyło się w formule online. Zgodnie z obowiązującym zarządzeniem w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele jednostek regionalnych KSOW, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Finansów, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, jednostki centralnej KSOW, Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Powiatów Polskich, Polskiej Sieci LGD. W spotkaniu uczestniczyło 48 osób.

Ad 1. Pani Justyna Adamska, dyrektor Departamentu Pomocy Technicznej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, powitała uczestników i otworzyła czternaste posiedzenie grupy roboczej do spraw KSOW.

Pani Izabela Komorowska, sekretarz grupy roboczej do spraw KSOW poinformowała, że po sprawdzeniu listy osób, w tym osób z prawem głosu, które zalogowały się na spotkanie w formule online, jest wymagana liczba osób i można przystąpić do głosowania nad przyjęciem uchwał przewidzianych na tym posiedzeniu zgodnie z porządkiem obrad.

Następnie pani Justyna Adamska przedstawiła porządek obrad oraz zarządziła głosowanie za przyjęciem porządku obrad, który został przyjęty przez aklamację.

Spotkanie przebiegało według następującego porządku:

1. Otwarcie posiedzenia przez panią Justynę Adamską dyrektora Departamentu Pomocy Technicznej w MRiRW, przewodniczącego grupy roboczej do spraw KSOW.
2. Druga informacja półroczna z realizacji dwuletniego planu operacyjnego KSOW na lata 2022-2023
– Anna Radzikowska JC KSOW, CDR Oddział w Warszawie.
Dyskusja i głosowanie nad uchwałą w sprawie projektu drugiej informacji półrocznej z realizacji planu operacyjnego KSOW na lata 2022-2023.
3. Przedstawienie informacji na temat rocznego sprawozdania z realizacji planu działania KSOW na lata 2014-2020 za rok 2022
– Anna Radzikowska, JC KSOW, CDR.
Dyskusja i głosowanie nad uchwałą w sprawie projektu sprawozdania rocznego z realizacji planu działania KSOW na lata 2014-2020 za rok 2022.
4. Przedstawienie informacji na temat planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+
– Ryszard Kogut zastępca dyrektora, Departament Pomocy Technicznej w MRiRW.
5. Przekazanie informacji na temat powołania Komitetu Sterującego do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+
– Ryszard Kogut zastępca dyrektora, Departament Pomocy Technicznej w MRiRW.

6. Wolne wnioski, sprawy różne. Podsumowanie, ustalenie wniosków i zakończenie posiedzenia.

Ad 2. Zgodnie z porządkiem obrad przedstawiciel jednostki centralnej KSOW – pani Anna Radzikowska z JC KSOW, przedstawiła drugą informację półroczną z realizacji planu operacyjnego KSOW na lata 2022-2023. Pani Radzikowska poinformowała, że 36 jednostek wsparcia sieci w 2022 r. zrealizowało 465 operacji własnych oraz 297 partnerskich. Wydatkowano ponad 46 mln zł, z czego 70% tej kwoty to operacje własne, a 30 % operacje partnerskie. Najwięcej jak co roku zrealizowano operacji w działaniu 6 oraz 2, natomiast najmniej w działaniu 12 oraz 5. W analogicznym okresie poprzedniego planu operacyjnego zrealizowanych zostało o blisko 200 operacji mniej i wydatkowano o 45 % mniej środków.

Po wysłuchaniu informacji pani Justyna Adamska zaprosiła uczestników do dyskusji w sprawie drugiej informacji półrocznej z realizacji planu operacyjnego KSOW na lata 2022-2023. Wobec braku głosów w dyskusji, pani Justyna Adamska zarządziła głosowanie nad uchwałą nr 70 w sprawie zaopiniowania drugiej informacji półrocznej z realizacji planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2022-2023.

W głosowaniu wzięty udział 24 osoby spośród 41 uprawnionych do głosowania, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Uchwała została przyjęta jednogłośnie. Uchwała stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Ad 3. Zgodnie z porządkiem obrad pani Anna Radzikowska z jednostki centralnej KSOW, przedstawiła sprawozdanie roczne z realizacji planu działania KSOW na lata 2014-2020 za rok 2022. Sprawozdanie zawierało informację na temat przebiegu realizacji działań KSOW w ujęciu finansowym i ilościowym, wykorzystania środków w ramach schematu II pomocy technicznej w danym roku oraz narastająco od początku wdrażania Programu, tj. od roku 2015. Do dnia 31 grudnia 2022 roku na operacje własne, partnerów KSOW oraz na funkcjonowanie wydatkowano ponad 354 mln złotych, co stanowi prawie 69% dostępnego limitu. Oznacza to, że z dostępnych środków pozostało ponad 170 mln złotych, które należy wydatkować do połowy 2025 roku. W dalszej części wypowiedzi pani Anna Radzikowska zaznaczyła, że w ostatnich dwóch latach nastąpił znaczny wzrost wydatkowania środków w odniesieniu do lat poprzednich. Kontynuując przedstawiła wydatkowanie środków w podziale na operacje partnerskie, własne i funkcjonowanie. Operacje własne stanowiły około 40% dotychczas wydatkowanych środków, operacje partnerów KSOW około 24%, natomiast na funkcjonowanie wydatkowano około 36%. Następnie przedstawione zostały informacje dotyczące wykorzystania środków w podziale na działania KSOW. Tak jak w poprzednich latach, najwięcej środków wydatkowano na operacje zrealizowane w ramach działania 6 *Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju* – to prawie 25% wszystkich środków oraz na trzy działania tj.: działanie 2 *Działania na rzecz*

tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich (czyli SIR), działanie 8 Plan komunikacyjny PROW 2014-2020 oraz działanie 13 Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, na każde z powyższych działań wydatkowano ponad 10% środków. Najmniej środków, pomijając działanie 1 i 7, czyli monitoring i ewaluację oraz współpracę z Europejską Siecią na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, które w całości lub w znacznej większości są realizowane w ramach funkcjonowania, wydatkowano na dwa działania dotyczące zbierania i upowszechniania „dobrych praktyk” czyli działania 3 i 12. Jednocześnie należy zauważyć, że rośnie udział wydatkowania na operacje zrealizowane w ramach działań podstawowych czyli działań 1-9 w porównaniu do działań dodatkowych KSOW (działania 10-13). Na koniec 2021 roku działania podstawowe stanowiły prawie 69% wydatkowanych środków, natomiast na koniec 2022 roku to już ponad 75%. Na zakończenie wypowiedzi pani Anna Radzikowska przedstawiła informacje dotyczące operacji zrealizowanych w 2022 roku. Zrealizowano 762 operacje, w ramach których zorganizowano i przeprowadzono między innymi 1268 szkoleń/ warsztatów, 163 konferencje i 219 konkursów. Odbyło się 220 krajowych i 19 zagranicznych wyjazdów studyjnych, zrealizowano ponad 1,3 tys. audycji, filmów programów, spotów w radio, telewizji i internecie, opracowano i wydano 179 publikacji w formie papierowej oraz 245 w formie elektronicznej, przygotowano 854 artykuły w prasie i w internecie.

Następnie pani dyrektor Adamska zaprosiła uczestników do dyskusji w sprawie sprawozdania rocznego z realizacji planu działania KSOW na lata 2014-2020 za rok 2022. W związku z brakiem głosów w dyskusji na temat sprawozdania pani Justyna Adamska zarządziła głosowanie nad uchwałą nr 71 w sprawie zaopiniowania rocznego sprawozdania z realizacji planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2022. W głosowaniu wzięły udział 24 osoby spośród 41 uprawnionych do głosowania, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Uchwała została przyjęta jednogłośnie. Uchwała stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Ad 4. W dalszej części posiedzenia, zgodnie z porządkiem obrad, pan Ryszard Kogut, zastępca dyrektora Departamentu Pomocy Technicznej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przedstawił informację na temat projektu *Planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+ na lata 2023-2027*. Na wstępie pan dyrektor poinformował, że Polski Plan Strategiczny WPR na lata 2023-2027 został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 31.08.2022 r. i w związku z tym najpóźniej 12 miesięcy od tej daty powinna zostać uruchomiona krajowa sieć ds. WPR (KSOW+). Pan dyrektor powiedział, że spotkanie inauguracyjne KSOW+, w tym wręczenie powołań do Komitetu Sterującego ds. KSOW+ planowane jest na czerwiec 2023 r. Następnie pan dyrektor podkreślił, że jednym z najważniejszych zadań KSOW+ jest wsparcie Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027 na etapach jego projektowania, zmiany, realizacji poszczególnych interwencji oraz oceny i ewaluacji. Kontynuując powiedział, że podstawą realizacji zadań Sieci jest Plan działania KSOW+ na lata 2023-2027, realizowany m.in. w oparciu o roczne plany operacyjne, zawierające kluczowe informacje o planowanych operacjach

realizowanych przy wsparciu KSOW+. W dalszej części wypowiedzi poinformował o celach i działaniach KSOW+. Przedstawił również strukturę organizacyjno-instytucjonalną KSOW+ oraz zadania poszczególnych jednostek wsparcia sieci.

Ad 5. Zgodnie z porządkiem obrad pan dyrektor Ryszard Kogut przedstawił informację dotyczącą Komitetu Sterującego do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+ prezentując jego skład oraz zadania. W dalszej części wypowiedzi pan dyrektor poinformował o sieciach tematycznych, które będą funkcjonować w ramach KSOW+ tj.: Sieć na rzecz Innowacji w Rolnictwie i na Obszarach Wiejskich (SIR) oraz sieć gospodarstw demonstracyjnych (SGD). Działania tych sieci będzie wspierała Jednostka Centralna KSOW+. Poinformował również, że w ramach KSOW+ mogą być powoływane również grupy tematyczne. Sieci tematyczne i grupy tematyczne mają służyć wymianie wiedzy i doświadczeń dotyczących rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, poprawie jakości wdrażania planu strategicznego oraz ułatwianiu współpracy pomiędzy partnerami KSOW+ oraz innymi podmiotami aktywnie działającymi na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w zakresie tematyki objętej ich działaniem. Celem sieci tematycznych jest również identyfikacja potrzeb i głównych obszarów działania w tematach leżących w ich zakresie.

Na koniec swojej wypowiedzi pan dyrektor Ryszard Kogut powiedział, że w realizację działań KSOW+, oprócz jednostek wsparcia sieci, będą również zaangażowani jej partnerzy, czyli podmioty aktywnie działające na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, w tym wdrażające innowacje lub opracowujące innowacyjne rozwiązania. Głównym celem zaangażowania partnerów jest zwiększenie ich udziału w planowaniu, poprawie wdrażania (zarówno na poziomie instytucjonalnym, jak i realizacji projektów przez beneficjentów), monitorowaniu i ewaluacji, co powinno wpłynąć na poprawę jakości i efektywności PS WPR. Kontynuując powiedział, że partnerem KSOW+ może zostać w szczególności instytucja publiczna, podmiot gospodarczy i społeczny, podmiot reprezentujący społeczeństwo obywatelskie oraz osoba fizyczna (np. rolnik). Partnerem może też być inna sieć, pod warunkiem, że jest zaangażowana w szeroko rozumiany rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich, a także wyrazi chęć aktywnej współpracy z Siecią, m.in. rejestrując się w bazie partnerów KSOW+ na portalu ksowplus.pl. Jednostki wsparcia Sieci mogą angażować partnerów w realizowane operacje w dowolny sposób. Najczęściej będzie to poszukiwanie partnerów, posiadających odpowiedni potencjał, do udziału w operacji, zgodnie z kierunkami tematycznymi.

Po wysłuchaniu wypowiedzi pana dyrektora Ryszarda Koguta pani dyrektor Justyna Adamska zaprosiła uczestników spotkania do dyskusji.

Jako pierwsza zabrała głos pani Barbara Ślusarska, przedstawicielka Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej MRiRW. Pani Ślusarska zaproponowała żeby w składzie Komitetu Sterującego byli przedstawiciele dwóch szkół rolniczych nadzorowanych przez resort

rolnictwa, a także żeby do prac w Komitecie Sterującym zapraszani byli przedstawiciele departamentów MRiRW, w celu zapewnienia przepływu informacji.

Pan dyrektor Kogut odnosząc się do propozycji udziału przedstawicieli szkół rolniczych w składzie komitetu powiedział, że komitet nie może być za obszerny, tak jak Grupa Robocza ds. KSOW, natomiast przedstawicielem szkół rolniczych będzie przedstawiciel Rady Młodych Rolników przy Ministrze.

Następnie pani dyrektor Justyna Adamska odnosząc się do propozycji pani Ślusarskiej dotyczącej zapraszania przedstawicieli departamentów MRiRW na posiedzenia KS poinformowała, że przedstawiciele departamentów będą zapraszani do prac w komitecie.

W dalszej części dyskusji zabrała głos pani Magdalena Sobina z Urzędu Marszałkowskiego woj. podkarpackiego pytając w jaki sposób będą angażowani partnerzy KSOW do współpracy z jednostkami sieci.

Pan dyrektor Kogut odnosząc się do pytania pani dyrektor Magdaleny Sobina powiedział, że w roku 2024 będzie testowany model włączania partnerów KSOW+ w funkcjonowanie sieci również poprzez udział partnerów w operacjach jednostek sieci. Jednocześnie pan dyrektor Kogut poinformował o planowanym pod koniec maja br. przez jednostkę centralną KSOW spotkaniu jednostek sieci. Poinformował również o pracach dotyczących nowego portalu dla KSOW+, a także o planowanej strukturze portalu. Portal nie będzie zawierał zakładki dla poszczególnych jednostek z uwagi na dużą ilość informacji, które niejednokrotnie powtarzają się. Jednostki będą mogły zamieszczać informacje dotyczące KSOW+ na swoich stronach internetowych, a w przypadku konieczności zamieszczenia informacji na portalu KSOW+ zwrócą się o jej zamieszczenie do Jednostki Centralnej.

W trakcie posiedzenia pan Piotr Marzec przedstawiciel z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego przesłał drogą elektroniczną propozycję zwiększenia w składzie Komitetu Sterującego KSOW+ liczby przedstawicieli samorządów województw z trzech do pięciu.

Pan dyrektor Kogut odnosząc się do powyższej propozycji poinformował, że nie widzi takiej potrzeby, gdyż przedstawiciele SW będą prezentować głos wszystkich SW, a zwiększanie składu komitetu nie wpłynie na jego sprawne funkcjonowanie.

Z uwagi na bardzo pilne zadania pani dyrektor Justyny Adamskiej, dalszej części spotkania przewodniczył pan dyrektor Ryszard Kogut.

Następnie głos zabrał pan dyrektor Krzysztof Janiak z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie podziękował panu dyrektorowi Kogutowi za prace nad przygotowaniem Planu działania KSOW+, nawiązał do organizowanego przez JC KSOW spotkania jednostek sieci, którego celem będzie wypracowanie zasad współpracy pomiędzy jednostkami sieci oraz wypracowanie sposobów włączania partnerów KSOW w operacje własne jednostek sieci. Pan

dyrektor Janiak odniósł się również do składu Komitetu Sterującego, nadmieniając, że liczba uczestników komitetu nie może być za duża, bo to negatywnie wpłynie na jego prace. Zaproponował, w celu utrzymania odpowiedniej frekwencji na spotkaniach komitetu, wprowadzenie mechanizmu usunięcia ze składu komitetu przedstawiciela danego podmiotu w przypadku nieobecności w dwóch kolejnych spotkaniach.

Pan dyrektor Kogut odnosząc się do propozycji pana dyrektora Janiaka powiedział, że w zarządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie powołania Komitetu Sterującego do spraw KSOW+ zostanie uregulowana sprawa obecności członków komitetu na posiedzeniach i tak jak w innych komitetach w przypadku nieobecności przedstawiciela danej jednostki na dwóch kolejnych spotkaniach dana jednostka będzie musiała zmienić przedstawiciela.

Do składu komitetu odniosła się ponownie pani Barbara Ślusarska proponując dalsze konsultacje odnośnie udziału przedstawicieli szkół rolniczych w komitecie sterującym oraz zapewnienie, że przedstawiciele departamentów będą co do zasady zapraszani na posiedzenia komitetu sterującego, bo to jest forma wymiany wiedzy.

Pan dyrektor Kogut powiedział, że zarówno plan działania jak i skład komitetu sterującego będzie ewaluował i Ministerstwo jest otwarte na uwagi i sugestie. Pan dyrektor poinformował, że w pracach nad planem działania brała również udział jednostka centralna i jednostki regionalne i podziękował za wkład i zaangażowanie.

Ad 6. W ramach wolnych wniosków głos zabrała pani Magdalena Sobina i odniosła się do planu alokacji środków i możliwości realizowania przez samorządy operacji własnych, które wpisują się w cele i działania KSOW+ ale nie wpisują się w kierunki tematyczne wskazane przez komitet sterujący.

Pan dyrektor Kogut poinformował, że będzie możliwość realizacji takich operacji do 25% alokacji rocznego budżetu, poza środkami przeznaczonymi na realizację planu komunikacyjnego. Powiedział również, że do końca kwietnia będzie przygotowany projekt alokacji budżetu.

Na zakończenie pan dyrektor Ryszard Kogut podsumował posiedzenie oraz podziękował uczestnikom za udział oraz jednostce centralnej za zorganizowanie posiedzenia.

Podjęte uchwały przez grupę roboczą do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w dniu 18 kwietnia 2023 roku:

1. Uchwała nr 70 w sprawie zaopiniowania drugiej informacji półrocznej z realizacji dwuletniego planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2022-2023.
2. Uchwała nr 71 w sprawie zaopiniowania rocznego sprawozdania z realizacji planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2022.

Załączniki:

1. Lista obecności uczestników posiedzenia.
2. Uchwała nr 70 grupy roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 18 kwietnia 2023 r. w sprawie zaopiniowania drugiej informacji półrocznej z realizacji dwuletniego planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2022-2023.
3. Uchwała nr 71 grupy roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 18 kwietnia 2023 r. w sprawie zaopiniowania rocznego sprawozdania z realizacji planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2022.

Sporządziła:

Izabela Komorowska
Sekretarz grupy roboczej ds. KSOW
Jednostka centralna KSOW

Przewodniczący: